

הגירסא במשניות שלפנינו שם, ויתכן דרחיצת ידים היא יותר מאשר נטילה. והוא עד פרק שלישי שבידים.

★ ★ ★

בתוד"ה הא בנהמא. והשתא לא הוצרך לתרץ תו גבי מעשר הא ר"מ והא רבנן. כוונת תוס' הכולהו כר"מ דמשוי למעשר כחולין. ומודה ר"מ באכילת פת של חולין ומעשר דבעי נטילה.

ומש"כ תוס' וה"ה דמצי למימר הא באכילה הא בנגיעה. לכא' כוונתם לאוקמי כרבנן, ומתניתין דמצריך נטילה, היינו בפת לאכילה, ומתניתין דביכורים היינו בנגיעה בפת. אבל בהג"ה הב"ח מפרש, דכוונת תוס' לר"מ. ולכא' בתוס' הרא"ש החדשים נראה כמ"ש בדעת התוס'. ע"ש.

ומסיק התוס', אלא דכולה באכילה עדיפא ליה, ולכא' צ"ב מ"ט עדיפא ליה לאוקמי מתניתין דביכורים דוקא באכילה, הא בתרומה אפילו נגיעה אסורה בלי נט"י ומטמאן. וא"כ מהכ"ת דבמעשר מה שא"צ נטילה היינו לאכילה. שמא דוקא בנגיעה, אבל באכילה צריך נטילה, וצ"ע. וראיתי דהאי אלא כולה באכילה עדיפא ליה, ליתא לתיבות אלו בתוס' הרא"ש החדשים.

★ ★ ★

בתוס' ד"ה הנופל ידיו, עד סוף הדיבור, וכן משמע לישנא דידו אחת דקתני. עי' ברמ"א סי' קנח ס"ה דליטול דרך נקיות

ברש"י ד"ה משא"כ, וחומש שמוסיף בפדיונו לא איירי הכא בחומש כי האי גוונא, דאין לתרומה פדיון, בסוכה דף לה: כתב רש"י דהאומר שיש לתרומה פדיון רשע הוא. ונלאו חכמי לב למצוא מדוע רשע זה שאמר כן ולא טועה וכדומה. ואמר לי מו"ר הגר"א צ' שליט"א דנמצא כן בספר מצות של קראים שר"י, ומדעתם נתכוון להוציא רש"י.

★ ★ ★

בתוד"ה קשיא חולין אחולין, ולא בעי למימר בחולין עד הפרק קאמר משא"כ במעשר, דלשנא לא משמע ליה.

ובמהרש"א פירש בדברי התוס' דהא דקתני מתניתין משא"כ במעשר וכ"ש בחולין, היינו דסגי עד הפרק השני, משא"כ בתרומה צריך עד פרק ג' כדאיתא פרק כ"ה.

והנה למהרש"א צריך לכא' לתקן בדברי התוס', דלפי הגירסא שלפנינו חילקו בין מעשר לחולין והמהרש"א מפרש דכוונת תוס' לחלק בין תרומה לחולין ומעשר, אלא שלכא' דברי המהרש"א מוכרחים.

והנה עדיין צ"ב מ"ש התוס' דלישנא לא משמע ליה, ולכאורה ביאורו דבשני המקומות הוזכר נטילה, דהכא אמר נוטלין לידים, ושם וטעונין נטילת ידים.

אבל לגירסת רש"י לפנינו לכאורה היה אפ"ל כמ"ש הקשו התוס', דהרי גרס במשנה בביכורים וטעונין רחיצת ידים, וכך